

bevidst Arbejde og Arbejdsro, ikke socialpolitiske Eksperimenter, over hvis Følger man ingen Oversigt har.

Det hævdes af Fraktionen, at der ikke i Kommissionen findes noget Flertal med Henyn til bestemte Forslag om Udbyttedeling, idet der ikke — principalt eller subsidiært er mere end 4 af de 12 Medlemmer for noget Forslag — samme Antal som for Fraktionens eget rent afvisende Standpunkt. —

Fraktionens Betænkning, som er udarbejdet med Bistand af Kontorchef, cand. oecom. N. W. Rogstad giver paa mange Punkter en ret skarp Kritik af den første Fraktions Betænkning. Det hævdes, at de Erfaringer og Udtalelser, som man under Fremstillingen stadig henviser til, drejer sig om frivillig og ikke om tvungen Udbyttedeling. Desuden er de talrige Henvisninger til Forfattere fra Midten af forrige Aarhundrede uden større Betydning i Betragtning af den Forandring, der er sket i Forholdene siden da.

Foruden at angribe en af Beskatningens bedste Kilder, de store Fortjenester, vil den tvungne Udbyttedeling gaa ud over Opsparingen.

Ved skematiske Regler om pligtige Henlæggelser i de enkelte Bedrifter vil man ikke kunne opnaa netop den Fornyelse og Udvidelse af Maskineri o. s. v., som der er Trang til under de givne Forhold. Med den foreslaede Rettillikontant Udbetaling vil de enkelte Arbejdeseres smaa Andele sædvanlig blive brugt straks. Fremmed Kapital vil holde sig borte, og Landets egen Kapital vil søge ud.

Udkast I til Lov om tvungen Udbyttedeling.

Kommissionen har som nævnt fremsat 2 Forslag til Lov om Udbyttedeling. Det ene er fremsat af 3 Medlemmer af 1. Fraktion, hvoriblandt Formanden, og de 3 Medlemmer af 2. Fraktion (Arbejderrepræsentanterne).

Forslaget omfatter saa godt som alle Erhvervsvirksomheder. Nettooverskuddet fordeles efter Forholdet mellem Arbejdsløn og »Kapitalløn» (d. v. s. Rente og Amortisation). Naar Udbyttet er ud over visse Grænser, gaar en Del til et Socialiseringsfond, »Norsk Bedriftsfond». Af 4 Medlemmer er stillet et Ændringsforslag, hvorefter Halvdelen af Kapitalens Udbytte skal henlægges til et Driftsfond, som styres af Distriktsraadene. Af Arbejdernes Andel kan indtil Halvdelen henlægges til Fond. Resten skal fordeles mellem de enkelte i Forhold til Lønnen, og for saa vidt det overstiger 50 Kr., indsættes paa en Sparekassebog til fri Raadighed. Der gives vidtgaende Regler om Kontrol.

Lovens Omraade (§ 1). Udkastet omfatter al privat og offentlig Erhvervsvirksomhed med lejet Arbejdskraft, for saa vidt den hører til Industri, Haandværk, Bjergværksdrift eller Handel (herunder Bank- og Forsikringsvirksomhed) eller har til Formaal Transport til Lands eller til Søs, Drift af Postvæsen, Telegraf og Telefon, Apotek, Kursted og Hotel, Forlystelsesetablisement eller visse andre særlig nævnte Virksomheder. Undtagen er Norges Bank, Virksomheder, hvis Kapitaludbytte ved Lov eller Statutter er begrænset til højst 5 pCt. aarlig Rente (eller den til enhver Tid gældende 6 Maaneders Sparekasserente), Foreninger til fælles Indkøb, Virksomheder, der ikke bruger anden lejet Arbejdskraft end Arbejdsgiverens Hustru og Børn og indtil 2 Lærlinge eller Bude, samt Virksomheder, tilhørende en eller flere Personer, som selv virker i Forretningen og hvis Skatteindtægt ikke har oversteget et efter nærmere Bestemmelser i Udkastet fastsat passende Vederlag for en Arbejdsgivers Driftsledelse og personlige Arbejdsydelse i mindre Forretninger. Ved den sidstnævnte Bestemmelse har det været Tanken at udskille fra Loven en Flerhed af de personlige Firmaer, hvis Virksomhed ikke indbringer noget rent Driftsoverskud.

Af Landets Hovederhverv er Jordbrug, Skovbrug og Tømmerflaadning, som ikke drives af eller i Forbindelse med en industriel Virksomhed, samt Fiskeri og Fangst holdt udenfor Loven. Ligeledes de »frie Erhverv» (Sagførere, Læger, Arkitekter og Ingeniører med videre).

For de Virksomheders Vedkommende, som efter deres Art gaar ind under Loven, omfatter Udkastet baade Selskaber og Enkeltmandsbedrifter.